

Konwencja w sprawie dyskryminacji rasowej

Międzynarodowa Konwencja w sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Rasowej

Państwa Strony niniejszej Konwencji,

zważywszy, że Karta Narodów Zjednoczonych oparta jest na zasadach godności i równości przyrodzonych wszystkim ludziom i że wszystkie państwa członkowskie zobowiązały się do podjęcia we współpracy z Organizacją - wspólnych i indywidualnych akcji dla osiągnięcia jednego z celów Narodów Zjednoczonych, którym jest popieranie i zachęcanie do powszechnego poszanowania i przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich, bez względu na różnicę rasy, płci, języka i wyznania,

zważywszy, że Powszechna deklaracja praw człowieka proklamuje, iż wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i w swych prawach i że każdemu człowiekowi przysługują wszystkie prawa i wolności w niej wymienione, bez względu na jakiegokolwiek różnice, w szczególności bez względu na rasę, kolor skóry i pochodzenie narodowe,

zważywszy, że wszyscy ludzie są równi wobec prawa i że przysługuje im jednakowa ochrona prawna przed wszelką dyskryminacją i przed wszelkim podżeganiem do takiej dyskryminacji,

zważywszy, że Narody Zjednoczone potępiły kolonializm i wszelkie praktyki segregacji i dyskryminacji z nim związane, bez względu na formę i miejsce, w jakich one występują, i że Deklaracja w sprawie przyznania niepodległości krajom i narodom kolonialnym z dnia 14 grudnia 1960 roku (rezolucja Zgromadzenia Ogólnego 1514 (XV)) potwierdziła i uroczyście proklamowała konieczność szybkiej i bezwarunkowej ich likwidacji,

zważywszy, że Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z dnia 20 listopada 1963 roku (rezolucja Zgromadzenia Ogólnego 1904 (XVIII)) uroczyście potwierdza konieczność szybkiej likwidacji dyskryminacji rasowej na całym świecie we wszystkich jej formach i przejawach oraz zapewnienia zrozumienia i poszanowania godności ludzkiej,

przekonane, że każda doktryna o wyższości opartej na zróżnicowaniu rasowym jest fałszywa pod względem naukowym, zasługująca na potępienie z moralnego punktu widzenia, niesłuszna i niebezpieczna społecznie oraz że nigdzie nie ma usprawiedliwienia dla dyskryminacji rasowej ani w teorii, ani w praktyce,

potwierdzając, że dyskryminacja między ludźmi z powodu rasy, koloru skóry czy pochodzenia etnicznego stanowi przeszkodę w przyjaznych i pokojowych stosunkach między narodami i może zakłócić pokój i bezpieczeństwo między ludami oraz harmonijne współżycie między ludźmi, nawet w obrębie jednego i tego samego państwa,

przekonane, że istnienie barier rasowych jest niezgodne z ideałami każdego społeczeństwa ludzkiego,

zaniepokojone przejawami dyskryminacji rasowej nadal występującymi na niektórych obszarach świata oraz polityką rządów opartą na doktrynie wyższości rasowej lub nienawiści rasowej, taką jak polityka apartheidu, segregacji lub separacji,

zdecydowane podjąć wszelkie niezbędne środki w celu szybkiej likwidacji dyskryminacji rasowej we wszystkich jej formach i przejawach oraz zapobiegać powstawaniu doktryn i praktyk rasistowskich i zwalczać je w celu pogłębienia zrozumienia między rasami i zbudowania społeczności międzynarodowej wolnej od wszelkich form segregacji i dyskryminacji rasowej,

biorąc pod uwagę Konwencję dotyczącą dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, przyjętą w 1958 roku przez Międzynarodową Organizację Pracy, oraz Konwencję w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty, przyjętą w 1960 roku przez Organizację Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury,

pragnąc wprowadzić w życie zasady zawarte w Deklaracji Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej i zapewnić jak najszybsze podjęcie praktycznych środków dla osiągnięcia tego celu,

uzgodniły, co następuje:

Część	I	(Art.	1-Art.	7)
Część	II	(Art.	8-Art.	16)

Artykuł 1

1. W niniejszej Konwencji wyrażenie „dyskryminacja rasowa” oznacza wszelkie zróżnicowanie, wykluczenie, ograniczenie lub uprzywilejowanie z powodu rasy, koloru skóry, urodzenia, pochodzenia narodowego lub etnicznego, które ma na celu lub pociąga za sobą przekreślenie bądź uszczuplenie uznania, wykonywania lub korzystania, na zasadzie równości z praw człowieka i podstawowych wolności w dziedzinie politycznej, gospodarczej, społecznej i kulturalnej lub w jakiegokolwiek innej dziedzinie życia publicznego.

2. Niniejsza Konwencja nie ma zastosowania do zróżnicowania, wykluczenia, ograniczenia lub uprzywilejowania, ustalonych przez Państwo Stronę niniejszej Konwencji w zależności od tego, czy chodzi o własnych obywateli, czy też o osoby nie posiadające jego obywatelstwa.

3. Żadne postanowienie niniejszej Konwencji nie może być interpretowane jako naruszające w jakikolwiek sposób przepisy prawne Państw Stron Konwencji dotyczące narodowości, obywatelstwa lub naturalizacji, pod warunkiem że przepisy takie nie dyskryminują żadnej określonej narodowości.

4. Specjalne środki podjęte wyłącznie w celu zapewnienia odpowiedniego rozwoju pewnych grup rasowych czy etnicznych lub jednostek, potrzebujących takiej ochrony, jaka może być konieczna do zapewnienia tym grupom lub jednostkom wykonywania lub korzystania na zasadach równości z praw człowieka i podstawowych wolności, nie będą uważane za dyskryminację rasową, pod warunkiem jednak, że środki te nie będą prowadziły w konsekwencji do utrzymywania odrębnych praw dla różnych grup rasowych i nie pozostaną w mocy po osiągnięciu celów, dla których zostały podjęte.

Artykuł 4

Państwa Strony Konwencji potępiają wszelką propagandę i wszelkie organizacje oparte na ideach lub teoriach o wyższości jednej rasy lub grupy osób określonego koloru skóry lub pochodzenia etnicznego bądź usiłujące usprawiedliwić czy popierać nienawiść i dyskryminację rasową w jakiegokolwiek postaci oraz zobowiązują się podjąć niezwłocznie właściwe środki zmierzające do wykorzenia wszelkiego podżegania do tego rodzaju dyskryminacji bądź też aktów dyskryminacji i w tym celu uwzględniając zasady zawarte w Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz prawa szczegółowo określone w artykule 5 niniejszej Konwencji zobowiązują się między innymi:

(a) uznać za przestępstwo podlegające karze zgodnie z prawem wszelkie rozpowszechnianie idei opartych na wyższości lub nienawiści rasowej, wszelkie podżeganie do dyskryminacji rasowej, jak również wszelkie akty przemocy lub podżeganie do tego rodzaju aktów wobec jakiegokolwiek rasy bądź grupy osób o innym kolorze skóry lub innego pochodzenia etnicznego, a także udzielanie pomocy w prowadzeniu działalności rasistowskiej, włączając w to finansowanie tej działalności;

(b) uznać za nielegalne organizacje mające na celu popieranie dyskryminacji rasowej i podżeganie do niej oraz wprowadzić zakaz ich działalności, jak również zorganizowanej i wszelkiej innej działalności propagandowej mającej takie same cele oraz uznać udział w takich organizacjach lub w takiej działalności za przestępstwo podlegające karze zgodnie z prawem;

(c) nie zezwalać władzom i instytucjom publicznym, tak ogólnokrajowym, jak i lokalnym, na podżeganie do dyskryminacji rasowej czy też na popieranie jej.

Artykuł 5

Zgodnie z podstawowymi obowiązkami określonymi w artykule 2 niniejszej Konwencji Państwa Strony Konwencji zobowiązują się wydać zakaz dyskryminacji rasowej we wszelkich jej formach i wyeliminować ją oraz zagwarantować wszystkim bez różnicy rasy, koloru skóry, pochodzenia narodowego bądź etnicznego równość wobec prawa, a zwłaszcza korzystanie z następujących praw:

(a) prawa do równego traktowania przed sądami i wszystkimi innymi organami wymiaru sprawiedliwości;

(b) prawa do osobistego bezpieczeństwa i do ochrony przez państwo przed przemocą lub naruszeniem nietykalności cielesnej bądź przez urzędników państwowych, bądź przez jakąkolwiek jednostkę, grupę lub instytucję;

(c) praw politycznych, w szczególności prawa do udziału w wyborach - do głosowania i do kandydowania - na zasadzie powszechnego i równego prawa wyborczego, do uczestniczenia w rządzie, jak również w kierowaniu sprawami publicznymi na wszystkich szczeblach oraz prawa

do równego dostępu do służby publicznej;

(d) innych praw obywatelskich, w szczególności:

(i) prawa swobodnego poruszania się i wyboru miejsca zamieszkania w obrębie granic państwa;

(ii) prawa do opuszczenia jakiegokolwiek kraju, również własnego, oraz powrotu do swego kraju;

(iii) prawa do obywatelstwa;

(iv) prawa do zawierania małżeństwa i do wyboru małżonka;

(v) prawa do własności, zarówno indywidualnie, jak i wspólnie z innymi;

(vi) prawa do dziedziczenia;

(vii) prawa do wolności myśli, sumienia i wyznania;

(viii) prawa do wolności poglądów i wypowiedzenia ich;

(ix) prawa do wolności pokojowych zgromadzeń i do zrzeszania się;

(e) praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, w szczególności:

(i) prawa do pracy, swobodnego wyboru zatrudnienia, sprawiedliwych i zadawalających warunków pracy, do ochrony przed bezrobociem, do równej płacy za równą pracę, do sprawiedliwego i zadawalającego wynagrodzenia;

(ii) prawa do tworzenia związków zawodowych i należenia do nich;

(iii) prawa do mieszkania;

(iv) prawa do publicznej ochrony zdrowia, opieki lekarskiej oraz ubezpieczeń społecznych i świadczeń socjalnych;

(v) prawa do oświaty i szkolenia zawodowego;

(vi) prawa do równego udziału w działalności kulturalnej;

(f) prawa dostępu do wszystkich miejsc i urządzeń przeznaczonych do publicznego użytku, takich jak transport, hotele, restauracje, kawiarnie, teatry i parki.

Artykuł 6

Państwa Strony Konwencji zapewnią za pośrednictwem właściwych sądów krajowych i innych instytucji państwowych wszystkim osobom podległym ich jurysdykcji skuteczną ochronę i środki ochrony przeciwko wszelkim atakom dyskryminacji rasowej, naruszającym wbrew postanowieniom niniejszej Konwencji prawa człowieka i podstawowe wolności, jak również zagwarantują im prawo dochodzenia przed tymi sądami słusznego i odpowiedniego odszkodowania lub zadośćuczynienia za wszelkie szkody poniesione w wyniku tego rodzaju dyskryminacji.

Artykuł 7

Państwa Strony Konwencji zobowiązują się podjąć niezwłocznie skuteczne środki, zwłaszcza w dziedzinie oświaty, wychowania, kultury i informacji, w celu zwalczania przesądów prowadzących do dyskryminacji rasowej oraz w celu popierania wzajemnego zrozumienia, tolerancji i przyjaźni między narodami i grupami rasowymi lub etnicznymi, jak również propagowanie celów i zasad Karty Narodów Zjednoczonych, Powszechnej deklaracji praw człowieka, Deklaracji Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej oraz niniejszej Konwencji.

(Publikacja: 13-11-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2909) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2909>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym,

w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl